

Latvijas Republika

TALSU NOVADA PAŠVALDĪBA

Nodokļu maksātāja reģistrācijas Nr.90009113532
Kareivju iela 7, Talsi, Talsu nov., LV-3201, tālr. 63232110, fakss 63232130,
e-pasts pasts@talsi.lv

ILGTSPĒJĪGAS VIDES ATTĪSTĪBAS KOMISIJAS SĒDES PROTOKOLS

Talsos

2023. gada 2. jūnijā

Nr. 4

Sēdi atklāj plkst. 10.00

Sēdi vada:

Ilgtspējīgas vides attīstības komisijas priekšsēdētājs Emīls Gulbis

Sēdi protokolē:

Dokumentu pārvaldības nodaļas lietvede Sarmīte Tālberga

Sēdē piedalās:

Ilgtspējīgas vides attīstības komisijas loceklis Andis Alksniņš
Ilgtspējīgas vides attīstības komisijas loceklis Jānis Bērziņš
Ilgtspējīgas vides attīstības komisijas locekle Jolanta Derkevica-Pilskunga
Ilgtspējīgas vides attīstības komisijas locekle Indra Kļaviņa
Ilgtspējīgas vides attīstības komisijas loceklis Uldis Jaunzems-Pētersons
Ilgtspējīgas vides attīstības komisijas locekle Daiga Veinberga
Ilgtspējīgas vides attīstības komisijas locekle Indra Ozoliņa
Domes priekšsēdētāja Eva Kārklīņa
Izpilddirektora vietniece administratīvajos un finanšu jautājumos Ieva Krēķe
Attīstības plānošanas un projektu vadības nodaļas projektu vadītāja Laine Skadiņa
Sabiles pilsētas pārvaldnieks Zigmunds Brunavs
Biedrības "Talsu komersantu klubs" pārstāvis Uģis Lauzējs
SIA "Talsu vēstis" žurnāliste Mārīte Raks-Lasmane
Sabiles mākslas kultūras un tūrisma centra vadītāja Ginta Petra

Sēdē nepiedalās attaisnojošu iemeslu dēļ:

Ilgtspējīgas vides attīstības komisijas priekšsēdētāja vietniece Jana Jākobsone

E.Gulbis dod vārdu A.Alksniņam, kurš pastāsta par Sabiles pilsētas arhitektūras vēsturi, ģeogrāfisko atrašanās vietu, pilsētas novietojumu, teritorijas sadalījumu, jumtu ainavu.

E.Gulbis izsaka priekšlikumu G.Petraī iepazīstināt klātesošos ar Sinagogas ēku, kura sniedz ieskatu ēkas attīstības posmos un esošajā darbībā.

Komisijas sēdes vadītājs E.Gulbis iepazīstina klātesošos ar darba kārtību.

Darba kārtība:

1. Par teritorijas labiekārtojuma projektu dabas parkam "Abavas senleja" Sabilē.
2. Par būvprojekta aktualizāciju tiltam pār Abavu, Sabilē.
3. Par projektēšanas uzdevumu būvniecības dokumentācijas izstrādei "Apvedceļa izbūve Talsos rūpnieciskās teritorijas nodrošināšanai".
4. Par Radošo pagalmu Ventspils ielā 14, Sabilē.
5. Par VUGD ēkas Rīgas ielā 1, Sabilē, nākotnes izmantošanu.

1. Par Teritorijas labiekārtojuma projektu dabas parkam "Abavas senleja" Sabilē

E.Gulbis informē, par teritorijas labiekārtojuma projektu dabas parkam "Abavas senleja" Sabilē, jautājums uz šīs dienas sēdi tika pārcelts no 27.janvāra IVAK sēdes, lai klātienē iepazītos ar teritoriju un esošo situāciju, pēc kā sniegtu pilnvērtīgas rekomendācijas.

Komisija iesaka:

Neveikt izstrādātā projekta automātisku aktualizāciju, jo projektā ir daudz nepilnību. To nepieciešams būtiski pārstrādāt vai izstrādāt no jauna, pirms tam veicot kvalitatīvu izpēti, iekļaujot skatu perspektīvu un ainavisko vērtību analīzi visā projekta teritorijā, kā arī izvērtējot funkcionalitāti un piekļuvi visām nozīmīgajām vietām. Aktualizēt projekta darba uzdevumu un mērķus. T.sk. saglabāt un uzsvērt vietas identitāti! Komisija iesaka izstrādāt koncepciju, kurā būtu noteikta realizācija pa kārtām.

Komisija rekomendē:

1. Izstrādāt margu risinājumu Sabiles pilskalna teritorijā.
2. Norādīt celiņu sastāvu un celiņu shēmu šķērsgriezumā.
3. Veidot taku pagarinājumu līdz Sabiles Vīna kalnam vai paredzēt vietu, kur pieslēgties Sabiles Vīna kalnam.
4. Pievienot projektam preterozijas risinājumus visiem ceļiem, kas ir reljefa slīpumā, atbilstoši katras zonas īpašībām. Projekts jāpapildina ar tehniskiem izbūves risinājumiem, pretējā gadījumā tā izmaksas var nesamērīgi pieaugt būvdarbu laikā vai arī atsevišķi izbūvēto celiņu posmi var būt nenoturīgi pret eroziju.
5. Izvērtēt iespēju nodrošināt vides pieejamību projektētajai teritorijai, piesaistot vides pieejamības ekspertu tūrisma objektu projektēšanā konkrētā projekta risinājumu izvērtēšanai un ieteikumu izstrādei katrai zonai. Vides pieejamība ir ļoti būtisks aspekts šādos no jauna izbūvējamajos objektos gan vietējiem cilvēkiem - ikdienas lietotājiem, gan kā dabas, vēstures, izziņas, atpūtas tūrisma mērķis.
6. Projektā ieviest apskates punktu vietas, atpūtas vietas, izveidojot atraktīvas fotografēšanās, reģistrēšanās vietas vai paredzēt laukumus vietās, kurās perspektīvā attīstīt šo iespēju.
7. Taku trajektoriju nospraust dabā, ievērtējot esošo koku izvietojumu un saudzējot to saknes, zarojumu. Taku trases veidot, pamatojoties uz veikto priekšizpēti - koku ainaviskās un bioloģiskās kvalitātes novērtējumu (inventarizāciju), ievērtējot koku aizsardzības zonas. Jāņem vērā gan atsevišķi koki, gan ainaviskas grupas, gan izcili vērtīgas skatu vietas, šos objektus iezīmējot kartē.
8. Pārplānot laivu pietātnes novietojumu, jo projektā tās izvietojums nav pamatots saistībā ar pilsētas infrastruktūru un lietotāju vajadzībām, paradumiem.
9. Jāizvērtē kartogrāfiski iezīmēti objekti, kur pašvaldība nākotnes plānošanā saredz iespējas laivu pieturvietu attīstīšanai. Šajā projektā jārisina ar pietātņi saistītā nepieciešamā infrastruktūra.

10. Pilsētas laukuma noslēgumā pie Abavas upes veidot terasveidīgu īslaicīgu laivu piestātņi.
11. Projektēšanas uzdevumā norādīt vietas, kur nākotnē novietot elementus dažādām aktivitātēm.
12. Jāvērtē mārketinga risinājumi, piemēram, pie Rambulītes rotaļu laukuma, kur jau ir aktivitātes.
13. Attīstot šāda mēroga projektu, pašvaldībai ir jāapzinās resursi, kādi būs katru gadu nepieciešami visa objekta kvalitatīvai apsaimniekošanai, uzturēšanai. Projekta tehniskie risinājumi (celiņu segumu, kāpņu un laipu materiāli un konstrukcijas u.c.) ir detalizēti jāizvērtē pirms projekta aktualizācijas un būvniecības uzsākšanas. Jārēķinās, ka grants virsmas celiņiem katru gadu jāatjauno virskārta vai vismaz tā profils.
14. Tiltu pār Abavu veidot kā apstāšanās punktu ar skatu platformu vai soliņu.
15. Pārskatīt gājēju brīvā ceļa platumu koka laipām gar Abavas upi atbilstoši reālajām vajadzībām un iespējām.

2. Par būvprojekta aktualizāciju tiltam pār Abavu, Sabilē

L.Skadiņa informē, ka 2015.gadā ir izstrādāts būvprojekts “Tilts pār Abavu Sabilē, Kuldīgas ielā, rekonstrukcija”, kurā tika paredzēta esošā tilta demontāža un jauna tilta izbūve un tiltam pieguļošā jauna apgaismojuma, telekomunikāciju pārbūve. Pašlaik notiek atkārtota projekta aktualizācija un izstrādāts precizēts projektēšanas uzdevums. Projektēšanas uzdevumā ir iekļautas Komisijas rekomendācijas. Jautā komisijas viedokli par vēl papildus iekļaujamiem ieteikumiem.

Komisija rekomendē:

1. Jāveic tehniskā apsekošana vai inženiertehniskā izpēte ar atsegumiem un urbumiem, padziļinātiem mērījumiem balstiem, paredzot noteiktu slodzi, lai noskaidrotu vai nepieciešams būvēt jaunu tiltu vai atjaunot esošo.
2. Noteikt tilta kultūrvēsturisko līmeni.
3. Iekļaut mūsdienīgus tilta segumu, margu, apgaismojuma un labiekārtojuma risinājumus, kas respektē kultūrvēsturisko vidi.
4. Izstrādāt detalizētu margu dizainu, integrēt tajā Sabiles identitātes elementu.
5. Neparedzēt laternas uz tilta, rast citu apgaismojuma risinājumu, piemēram, iestrādājot apgaismojumu margās.
6. Tiltu pār Abavu veidot kā apstāšanās punktu ar skatu platformu, soliņu vai tribīni.
7. Darba uzdevumā norādīt, ka minimālā būvprojekta stadijā būtu jāsapatavo provizorisks būvdarbu tāme, jāprezentē tilta izgaismojuma aprēķins, kā arī visi galvenie konstruktīvie un arhitektūras/dizaina risinājumi.
8. Izstrādāt jaunā tilta projekta 3D modeli un vizualizācijas ar skatiem, iekļaujot margu risinājumu.
9. Definēt projektēšanas uzdevumā mērķi (transporta infrastruktūras būve, skatu vieta gājējiem, pilsētas identitātes objekts).
10. Neveidot barjeru starp brauktuvi un ietvi, tā vietā izmantot tādu norobežošanas risinājumu, kas nodrošinātu gājējiem iespēju tiltu šķērsot arī šķērsvirzienā, piemēram, veidojot augstāku apmali vai bolarda tipa stabiņu norobežojumu, tā uzlabojot objekta multifunkcionalitāti.
11. Izvērtēt autosatiksmes kustību virzienu (divvirziena, vienvirziena), smagā transporta kustību, tā nepieciešamību, noteikt braukšanas ātrumu 30km/h, tā sašaurinot brauktuvi un paplašinot ietves.

12. Veikt iedzīvotāju aptauju par transporta kustību (automašīnu tipi, ātruma lielums, joslu skaists, stāvvietas, velosatiksmē, gājēju infrastruktūra) pār tiltu un Sabiles vecpilsētā, piedāvājot atbilžu variantus/risinājumus.
13. Neizmantojot asfaltbetona segumu nedz tilta brauktuvei, nedz gājēju ietvēm. Piemeklēt videi atbilstošus risinājumus.
14. Tilta aktualizācijas projektā obligāti ir jāpiesaista arhitekts vai pilsētvides dizainers, vai mākslinieks.
15. Visi izmainītie tilta dizaina un arhitektūras risinājumi ir jāaskaņo ar projekta pasūtītāju un vēlams arī ar IVAK komisiju vai tās deleģēto personu vēl pirms projekts tiek saskaņots Būvvaldē.
16. Pirms lielu līdzekļu ieguldīšanas, būtu jābūt ekonomiskajam izvērtējumam, cik izmaksātu esošā tilta rekonstrukcija un cik - jauna būvniecība + esošā tilta konstrukciju utilizācija.

3. Par projektēšanas uzdevumu būvniecības dokumentācijas izstrādei “Apvedceļa izbūve Talsos rūpnieciskās teritorijas nodrošināšanai”

L.Skadiņa informē, ka ir izstrādāts projektēšanas uzdevums, lai veiktu ceļa izbūvi. Ceļa vienā pusē paredzēts izbūvēt gājēju un velociņu, tā savienojot Rīgas un Raiņa ielas velociņus. Problēmzona ir viens no elektrības balstiem, kur ceļu varētu izbūvēt apkārt balstam. Lūdz komisijas viedokli par izstrādāto projektēšanas uzdevumu būvniecības dokumentācijas izstrādei.

Komisija rekomendē:

1. Definēt kā ielu, nevis apvedceļu.
2. Būtisks ir darba uzdevums, kurā ļoti konkrēti ir jādefinē projekta uzdevumi vai sasniedzamie mērķi (gan tehniskie parametri, gan vizuālie uzstādījumi), kas veido pilsētas identitāti.
3. Norādīt, ka projektā tiek iekļautas pašvaldības zemes vienības vai iekļaujot arī privātpersonām piederošas zemes vienības.
4. Izvērtēt akustisko komfortu iedzīvotājiem un izstrādāt skaņas aizsardzības risinājumus gar ciematu, iesaka veidot apstādījumu sienu, kas arī uzlabo gaisa kvalitāti un samazina segumu uzkaršanu.
5. Divvirzienu velociņa optimālais platums ir 2,5m. Tas var tikt izbūvēts blakus gājēju ietvei, taču ietve no velociņa ir jāatdala ar taktīlu joslu. Ieteicams neveidot velociņu un gājēju ietvi vienā augstumā. Velociņa segums – asfalts, gājēju ietves segums - bruģakmens. Raksts saskaņots ar esošo Talsu pilsētas ielu ietvju segumiem.
6. Atdalošā josla starp ietvi un velociņu var būt arī apstādījumi, paredzot sāls izturīgus augus.
7. Norādīt ielas drošības zonu ar apgaismojuma, ceļa zīmju, labiekārtojuma elementu izvietojumu. Atbilstoši gājēju intensitātei, paredzēt soliņus un atkritumu urnas. (Šajā ielas posmā - 3 soliņi, kas izvietoti 300m attālumā).
8. Veikt koku inventarizāciju. Izstrādāt projekta risinājumus, saglabājot vērtīgos kokus un ievērojot rakšanas attālumus no koka saknēm un vainagiem.
9. Izvērtēt nepieciešamību ierīkot jaunus stādījumus no inženierkomunikācijām brīvā zonā, tā ilgtermiņā uzlabojot klimatu un ainaviskās vērtības pilsētā.
10. Pilsētas ielu ainavas raksturu veido vertikālie telpiskie elementi: koku rindas vai grupas, koku sugas vainaga raksturs: augstums, platums, zarojuma un lapu, reizēm arī ziedu krāsa. Ielas ainavu papildina laternu pārdomāts ritmisks izvietojums un dizains.
11. Norādīt laternu gaismas spektru, lai tas būtu vienots ar Raiņa un Rīgas ielām.
12. Piedāvāt ielas risinājuma alternatīvas traucējošā augstsprieguma balsta tiešā tuvumā.

4. Par Radošo pagalmu Ventspils ielā 14, Sabilē

A. Alksniņš informē par esošo situāciju dabā un ēkas funkciju. Demonstrē prezentāciju un pastāsta par paša izstrādāto projektu radošajam pagalmam Ventspils ielā 4, Sabilē. Pagalms paredzēts bērniem un jauniešiem, kur *satiekas* izglītojošā funkcija un kur tiek rīkoti kultūras pasākumi. Pagalms sadalīts trīs zonās – ieejas zona (pulcēšanās vieta), aktīvā zona ar skatuvi, izziņas zona ar brīvpieejas grāmatu plauktu.

Komisija ideju kopumā vērtē kā atbalstāmu, atraktīvu un vērtīgu, pie kuras īstenošanas jāturpina darbs.

5. Par VUGD ēkas Rīgas ielā 1, Sabilē, nākotnes izmantošanu

A. Alksniņš informē par ēkas vēsturi un esošo situāciju dabā, telpu sadalījumu. Demonstrē prezentāciju, kā bijušās VUGD ēkas izmanto citur pasaulē (restorāni, kafējnīcas, rezidences, viesnīcas, dzīvokļi, darbnīcas, multifunkcionālas telpas pasākumiem) un Latvijā (ugunsdzēsēju muzejs Rīgā, Limbažos). Par VUGD ēkas Rīgas ielā 1, Sabilē, nākotnes izmantošanu izskatīti šādi varianti:

a) funkcija nemainās ēkai, kur ikdienā neuzturas brīvprātīgo ugunsdzēsēju brigāde, taču apsaimnieko visu māju, bet izmanto tikai nelielu daļu no tā visa;

b) daļa no ēkas paliek brīvprātīgo ugunsdzēsēju brigādes funkciju nodrošināšanai, pārējo daļu izmanto kādai citai funkcijai, tādējādi apdzīvojot ēku;

c) visa ēka tiek pārveidota atbilstoši kādai jaunai multifunkcionālai ēkai, kur tornī varētu būt vēl kāda cita funkcija.

Komisija, uzklusot sagatavoto prezentāciju un apsekojot ēku no ārpusē, secina, ka tās plānojums un novietojums pilsētas centrā var tikt izmantots pašvaldības funkciju nodrošināšanai, ēkā izvietojot dažādas publiskas funkcijas. Šīs ēkas atjaunošana un jaunas funkcijas piešķiršana var pozitīvi sekmēt Sabiles vecpilsētas attīstību, dzīvināšanu.

Komisija iesaka:

1. Ja ēkai tiek veidotas citas funkcijas, tad skatu torņa izveidei no laipu projekta izmantot ēkas esošo torni.
2. Visi objekti jāskata konceptuāli, kuru var ietvert Sabiles atdzīvināšanas stratēģijā.
3. Atbalstīt ēkas pārņemšanu, ja ir izstrādāts pamatojums.
4. Nodrošināt depo ēkas attīstību pa kārtām, izvērtējot visas iespējas ēku veidot maksimāli atvērtu sabiedrībai.
5. Ēkas torni pielāgot skatu torņa izveidei, izbūvējot atbilstošas kāpnes un perimetrālu skatu platformu pēdējā līmenī. Tornim būtu jāveido atsevišķa ieeja no Rīgas ielas puses. Torņa pārvaldību/apsaimniekošanu nodrošināt ar Sabiles tūrisma informācijas centra starpniecību.
6. Ēkas pirmajā stāvā var izveidot sabiedrisko tualesu bloku (standarta kabīnes un apvienotu invalīdu un mātes-bērna telpu).
7. Ēkas pirmajā stāvā var tikt izveidotas pagaidu telpas brīvprātīgo ugunsdzēsēju darbības nodrošināšanai, nākotnē izvērtējot iespēju atrast piemērotākas un kompaktākas telpas, kas atbilstu jaunās ugunsdzēsēju tehnikas apkopes un gabarītu vajadzībām.
8. Izvērtēt ēkas otrā stāva funkcionālās izmantošanas iespējas, jo brīvprātīgo depo vajadzībām tās nav nepieciešamas. Kā variants būtu telpas padarīt publiski pieejamas, veidojot multifunkcionālu zāli izstādēm, semināriem, vīnzinības kultūras attīstīšanai - izglītošanas un domapmaiņas platformu. Ēkas otrā stāva pārvaldība būtu iespējama ar

Sabiles Mākslas, kultūras un tūrisma centra starpniecību un nevalstisko organizāciju iesaisti.

9. Depo ēku kopumā skatīt funkcionālās un telpiskās kopsakarībās ar Sabiles vēsturiskā centra Rīgas un Talsu ielu krustojuma areālu, Sinagogas ansambli un centrālo parku/laukumu.

Sēde slēgta plkst. 16.17.

Komisijas priekšsēdētājs	E. Gulbis
Komisijas loceklis	A. Alksniņš
Komisijas loceklis	J. Bērziņš
Komisijas locekle	D. Veinberga
Komisijas locekle	I. Ozoliņa
Komisijas locekle	I. Kļaviņa
Komisijas locekle	J. Derkevica-Pilskunga
Komisijas loceklis	U. Jaunzems-Pētersons
Protokolētāja	S. Tālberga